

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО КАНДИДАТСЬКОГО МІНІМУМУ З ФІЛОСОФІЇ

I розділ. Філософська теорія

1. Проблема міфу в різних типах філософствування. Міф і логос.
2. Міфологія, філософія, релігія та мистецтво: їх специфіка та взаємозв'язок.
3. Історичні форми філософії. Зміна її предмету в процесі історичного розвитку.
4. Синкретичний характер давньоіндійської і давньокитайської філософії та їх основні школи.
5. Культура, її структура і типологізація. Східна та Західна парадигми. Архетипи культури.
6. Поняття «культури» і «цивілізації» в сучасній постмодерністській філософії.
7. Проблема єдності тілесності і духовності в філософії брахманізму, джайнізму, ведизму та буддизму.
8. Проблема виховання і самовиховання в філософії конфуціанства.
9. Онтологічна проблематика в класичній раціоналістичній філософії Античності. Основні школи і напрямки.
10. Атомістика в Античній філософії: від Демокріта до Левкіпа.
11. Гносеологічна проблематика в Античній філософії: від Платона до Арістотеля. Неоплатонізм та арістотелевізм.
12. Проблема співвідношення буття і часу в Середньовічній філософії. Філософія Августина Блаженного та Фоми Аквінського.
13. Співвідношення Істини, Добра, і Краси в модерністській філософії епохи Відродження.
14. Гносеологічна та соціально-правова проблематика філософії Нового Часу: емпіризм Джона Локка та раціоналізм Рене Декарта.
15. Концепції «природного права», «соціального договору», «громадянського суспільства», та «правової держави» в західноєвропейській філософії.
16. Критичний раціоналізм німецької класики – від трансценденталізму І. Канта до абсолютизму Г.Гегеля.
17. Сутність марксистського діалектико-матеріалістичного перевороту в класичній раціоналістичній філософії.
18. Філософія Абсурду. Сенс життя та його «безглуздя» в філософії екзистенціалізму.
19. Структуралістська методологія (М. Фуко).
20. Філософія свідомості та її рівні: знання, свідомість та самосвідомість. Інтерсуб'єктивне.
21. Проблема істини в різних типах філософствування. Конвенціоналізм. Прагматична та відповіднісна істина.
22. Проблема свободи в різних типах філософської парадигми. Фаталізм, провіденціалізм, волюнтаризм.
23. Філософська антропологія. Проблеми глобалізації та індивідуалізації сучасної людини.

24. Філософська методологія: типи, рівні, види. Сучасні філософські методи наукового дослідження та їх застосування в науці про фізичне виховання і спорт.
25. Постпозитивізм та аналітична філософія.
26. Філософські аспекти проблеми творчості в сучасній постмодерністській філософії.
27. Методологія культурно-антропологічних досліджень Клода Леві-Стросса.
28. Деконструкція метафізичної традиції Жака Дерріда.
29. Суспільні ідеали та прогрес. Закони та рушійні сили історії, проблема її сенсу. Сцієнтизм та антисцієнтизм.
30. Типологія та критерії визначення сучасного суспільства: «традиційне», «трансформаційне», «відкрите», «високого модерну».

II розділ. Філософська праксологія. Філософія спорту

1. Філософія спорту: історичні витоки і місце в системі фізичної культури.
2. Культурологічні ідеали, цілі й цінності фізичного виховання і спорту.
3. Наука фізичного виховання і спорту в системі духовної культури людства.
4. Предмет філософії спорту: екзистенційно-онтологічні та саєнтичні підходи.
5. Антропологія спорту і фізичного виховання як вираз їх сутнісних рис в соціокультурному дискурсі.
6. Сучасні «освітософія» та «спортософія». Зміст філософсько-педагогічної парадигми фізичного виховання в сучасних історичних умовах.
7. Феноменологія тілесності як «тілесний досвід» у фізкультурно-спортивному досвіді..
8. Філософія здоров'я. Проблеми здоров'я здорових людей.
9. Здоровий спосіб життя: історичні виміри та перспективи розвитку в Україні.
10. Проблеми біоетики та валеософії в сучасних фізкультурно-оздоровчих технологіях.
11. Фізкультурно-спортивний світогляд: предмет і структура. Науково-теоретичний та емпіричні рівні у фізкультурно-спортивній науці.
12. Метод феноменологічної редукції і його застосування у фізкультурно-спортивній науці.
13. Морально-етичні та естетичні проблеми спортивної діяльності.
14. Людиномірність: основні філософсько-педагогічні проблеми виховання сучасного спортсмена.
15. Політико-правові проблеми організації сучасної спортивної діяльності.
16. Епістемологія спорту і фізичного виховання в антропософському вимірі.
17. Співвідношення «спорту високих досягнення» і «спорту для всіх» в сучасних українських національно-культурних реаліях.
18. Традиції здорового способу життя в українській національно-культурній ойкумені.
19. Аксиологія спорту і фізичного виховання в концепті «спортивного інтересу» та «спортивного егоїзму».
20. Традиції здорового способу життя українського народу. Побут козаків Запорізької Січі.

21. Традиції «звичаєвого права» в сфері фізичної культури українського народу.
22. Екзистенція спорту і фізичного виховання в новій діалектико-пантеїстичній методології..
23. Теософія спорту і фізичного виховання і сучасній філософсько-релігійній аскезі.
24. Екзистенціали спорту: розум, воля, почуття.
25. Духовно-моральна постать сучасного спортсмена. Місце та роль «Олімпійських ігор» в розвитку загальнолюдських цінностей.
26. Інструментальна роль тіла у пізнавальній діяльності тренера. «Спортивне тіло» й «»спортивна душа».
27. Етика спортивного тренера та педагога з фізичного виховання.
28. Аксиологія фізичної культури. Спорт як цінність і цінності спорту.
29. Кінестеза як висхідна філософська категорія у фізкультурно-спортивній руховій активності.
30. Співвідношення понять: «культура», «фізична культура» та «спорт». Філософські школи східних єдиноборств, їх ритуальність.

III розділ. Історія філософії у викладі першоджерел

1. Вчення Конфуція про Всесвіт, навчання і виховання.
2. Порівняльний аналіз системи виховання молоді в античний та сучасний періоди за роботами: Сенеки «Моральні листи до Луцилія», Арістотеля «Нікомахова етика», Пауло Коельйо «Алхімік»
3. Вчення про гріховність людини та її свободу волі в роботі А. Блаженого «Сповідь». Сутність християнської Теодіцеї.
4. Роль братських шкіл у розвитку освіти в Україні в ранньомодерну добу. Києво-Могилянська академія.
5. Особливості просвітницьких ідей в Україні. Г. Сковорода, Я. Козельський, В. Каразін.
6. Вчення Григорія Сковороди про «три світи» у Всесвіті і «дві натури» у людини. Робота «Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя».
7. Основні етапи розвитку української філософії за роботою Дмитра Чижевського «Українська філософія».
8. Вчення про «національну еліту» в роботі Вячеслава Липинського «Листи до братів хліборобів».
9. Філософський романтизм епохи Ренесансу за роботою Вольтера «Орлеанська дівка» та «Філософські листи».
10. Вчення Ніколо Макіавеллі про мистецтво управління державою в роботі «Государ».
11. Вчення І. Канта про співвідношення політики і моралі в роботі «Критика практичного розуму».
12. Г. Гегель про символізм філософського знання та її притаманність кожній людині за роботою «Хто мислить абстрактно?»
13. Ідеї «правової держави» у буржуазному суспільстві за роботою Томаса Гоббса «Левіафан».
14. Роль філософії в епоху Ренесансу за роботою Боеція «Розрада філософією».
15. Загальна характеристика роботи Платона «Діалоги».

16. Вчення про особливості національного виховання в роботі Володимира Мономаха «Повчання дітям».
17. Філософія екзистенціалізму С. К'єркегора за роботою «Страх і трепет».
18. Загальна характеристика роботи Альбера Камю «Бунтівна людина».
19. Проблеми виховання молоді в роботі Сенеки «Моральні листи до Луцилія».
20. Проблеми виховання молоді в роботі Арістотеля «Нікомахова етика».
21. Ірраціоналістична філософія XIX століття: «філософія волі» А. Шопенгауера, «філософія насилля» Ф. Ніцше, «філософія несвідомого» З. Фрейда (за вибраним - «Сутінки богів»).
22. Карл Поппер проти комуністичного тоталітаризму в роботі «Відкрите суспільство і його вороги».
23. Заклик до «переоцінки цінностей» у філософії Ф. Ніцше за роботою «По ту сторону Добра і Зла».
24. Життєво – смислова проблематика філософського знання за роботою Ортега-і-Гассет «Що таке філософія».
25. Проблема визначення людиною свого місця в житті за романом Пауло Коельйо «Алхімік».
26. Соціокультурний компонент в філософії неофрейдизму за роботою Еріха Фромма «Мистецтво кохати».
27. Проблема виховання та навчання за роботою Клода Гельвеція «Про людину, її розумові здібності та її виховання».
28. Загальна характеристика роботи Ф. Енгельса «Принципи комунізму».
29. Карл Маркс та Фрідріх Енгельс про значення діалектико-матеріалістичної методології в роботі «Людвіг Феєрбах та кінець німецької класичної філософії».
30. Філософія Івана Франка. Загальна характеристика його роботи : «Що таке поступ?».